

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Caput. X. De Tentationibus circa Judicium temerarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

alteri non detraho, si semper meipsum reprehendo.

LXXXVII. Tertio suadeat, ut fugiat Societatem Detractorum, de quibus S. Bernardus l. 24. in cant. dixit: *Non veniat anima mea in consilio detrahentium, quoniam DEUS odit illos, dicente Apostolo: Detrahentes Deo odibiles.* Hinc S. Hieronymus quoque reg. mon. c. 22. monuit: *Si quem alicui detrahentem audieritis, procul fugientes dimittite velut, Serpentem, ut verecundiâ victus discat, de aliorum factis silere.*

LXXXVIII. Quarto illi turpitudinem hujus vitij ostendat; nam, ut S. Hieronymus in epist. affirmavit, vilium satis hominum est, & suam laudem querentium, alios viles facere; quia alterius vituperatione se laudari putant; & quia suo merito placere non possunt, placere volunt in comparatione malorum. Et quis non stultissimum judicet illum, qui surdo loqui velit? atqui surdo maledicere, teste S. Gregorio, est absenti & non audienti derogare. Adde, quod sicut is, qui à tergo, & clam invadit proximum, ignobile, & turpe facinus dicitur commisisse, ita idem de Detractore sit sentiendum.

CAPUT X.

DE TENTATIONIBUS CIRCA JUDICIUM TEMERARIUM.

LXXXIX. **P**Amphilas civis inter alia fatetur Confessario, se valdè proclivem esse, ad suspiciones & temeraria judicia de domesticis simul & externis concipienda; quare cum sæpius

L §

se

se graviter deceptum fuisse, & impegisse Adver-
impensè rogat, telum & medium spirituale sibi offe-
ri, quo contra tentationes hujusmodi se protegere
possit. Quæritur, qualia arma & media illi præca-
benda sint?

Responsio.

XC. Inprimis illi ostendat, quàm graviter impio-
riosum DEO sit hoc vitium; utpote cujus officium
quod est, judicare homines, invaditur, unde ipse DE-
US circa hoc olim questus est, &, cùm sacerdos
quendam solitarius quidam temerè judicasset, hanc
de cælo vocem misit: *Tulerunt homines judicium me-
um.* Meritò ergo S. Paulus Rom. 14. dixit: *Tu quæ-
res, qui alienum judicas servum? Domino tuo stant
aut cadit.* Et iterum 1. Cor. 4. *Nolite ante tempus
judicare; donec veniat Dominus, qui & illuminabit
abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cor-
dium.*

XCI. Secundò illi significet, quàm stultè agere
alios judicando; quis enim non stultum judicavit
cæcum, qui temerariè præsumeret, de coloribus
aut imaginis cujusdam pulchritudine aut deformitate
judicare; atqui idem faceret ipse, si de factorum alio-
rum bonitate vel malitia vellet judicium ferre, cùm
enim tota bonitas vel malitia ab intentione pendeat,
hæc autem utpote totaliter intrinseca cognosci à ho-
mine, quàm Deo, possit, rectè sanè inferitur, ne-
minem quoque de operum bonitate vel malitia, nisi
Deum, rectum & infallibile judicium ferre possit,
unde rectè Thomas Kemp. lib. 3. c. 24. in Personâ
Christi dixit: *Ecce ego omnes cognosco, & cuncta,*

que sub sole fiunt. video, & scio, qualiter cum unoquoque sit, quid cogitet, quid velit, & ad quem finem tendat ejus intentio; mihi igitur omnia committenda sunt, in verò serva te in bona pace, & dimitte agitantem agitare, quantum voluerit. Veniet super eum, quidquid fecerit, vel dixerit, quia me fallere non potest.

XCII. Tertio ostendat illi, quid S. Augustinus l. 2. in S. Dom. in monte dixerit: *Temerarium iudicium plerumque nihil noceat ei, de quo temerè iudicatur; ei autem, qui temerè iudicat, ipsa temeritas necesse est, ut noceat; si enim malum est, inquit S. Chrysostomus hom. 24. in Matth. propria peccata non cernere, duplex jam aut triplex peccatum est, iudicare alios, & in suo oculo trabem sine dolore gestare: omni quippe trabe gravius est. Hinc DEUS in pœnam permittit, ut plerumque in eos ipsos defectus cadant, de quibus alios temerè iudicant, uti de se quoque Abbas Machetes apud Cassianum fassus est; ut ad eò rectè dixerit S. Paulus Rom. 2. Propter quod inexcusabilis es, ô Homo omnis, qui iudicas, in quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas; eadem enim agis, quæ iudicas.*

XCIII. Quarto ipsi suadeat, ut propria peccata frequenter consideret; sic enim & Christus suavitè Matth. 7. dicens: *Quid vides festucam in oculo Fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides?* Id quod confirmans S. Gregorius lib. 14. mor. cap. 15. ait: *Qui semetipsum prius non iudicat, quod in alio rectum iudicet, ignorat. Etsi novit forte per auditum, quòd rectè iudicare debeat, rectè tamen iudicare aliena merita non valet, cui conscientia innocentia propria nullam*
iudicis

Judicis regulam præbet. Hinc est enim, quòd in
 diantibus quibusdam, & puniendam Adulteram des-
 centibus dicitur: *Qui sine peccato est vestrum*, primo
 in illam lapidem mutat, ad aliena quippe peccata ibant
 & sua reliquerant. Hinc & senex quidam à Fratres
 interrogatus, quæ causa esset, cur Fratres ipse affide-
 judicet? respondit: *Quia necdum teipsum cognovi-
 sti; nam qui seipsum novit, Fratrum vitia non affide-
 cit.* Meritò ergo salubre Thomæ Kemp. l. i. c. 11.
 monitum observare debet: *Ad teipsum oculos re-
 verte, & aliorum facta cavens judicare.* In judicando
 alios frustra laborat, sæpius errat, & leniter peccata
 seipsum verò judicando & discutiendo semper fructum
 laborat.

XCIV. Quintò illi suadeat, ut Consilium S. Be-
 nardi s. 4. in Cant. datum sequatur dicentis: *Excusa
 intentionem, si opus non potes: puta ignorantiam, puta
 ta subreptionem, puta casum.* Cogita, quid de
 faceret hac tentatio, si mihi obtigisset. Sed & doctri-
 næ à S. Hieronymo ep. 39. datæ meminerit: *Aliter
 hominum livor, aliter Christus judicat; non calidior
 est sententia tribunalis ejus, & anguli susurrant.
 Multa via videatur hominibus justa, quæ postea
 perientur prava. Et in testaceis vasis aurum sæpe re-
 ditur. Patrum ternegantem amare in suum locum
 stituerunt lacryma cui plus dimittitur, plus
 amat.*

☉ (o) ☉